Internkontroll i hanteringen av leverantörsregister och leverantörsutbetalningar

Kiruna kommun

December 2025

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kiruna kommun har PwC fått i uppdrag att granska den interna kontrollen avseende hanteringen av kommunens leverantörsregister.
Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en tillräcklig intern kontroll avseende hanteringen av kommunens leverantörsregister.

Den sammanfattande bedömningen efter genomförd granskning är att kommunstyrelsen inte har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende hanteringen av leverantörsregistret. Vi har i granskningen noterat att det finns brister i registerhållningen av leverantörsregistret som kan innebära såväl ekonomiska som förtroendeskadliga risker för kommunen. Bland annat har vi noterat att det finns leverantörer med en aktiv status i leverantörsregistret som är försatta i konkurs. Vi ser att det finns leverantörer med en aktiv status som har inaktiva gironummer, att det finns upplagda dubbletter av samma leverantör samt att vissa leverantörer i aktiebolagsform saknar F-skatt och/ eller momsregistering.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten.

Revisionsfrågor	**Bedömning**	
Är kommunens leverantörsregister aktuellt och fullständigt?	Nej	
Är kommunens leverantörer utifrån uppställda premisser i granskningen att betrakta som seriösa och ekonomiskt stabila?	Nej	

Rekommendationer

Utifrån bedömningen av revisionsfrågorna lämnar vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Säkerställ en fungerande rutin för registerhållning så att leverantörsregistret är aktuellt och fullständigt.
- Säkerställ att det finns tydliga rutiner för att spärra och avsluta oseriösa eller ekonomiskt instabila leverantörer och att inköps- och upphandlingsorganisationen känner till detta innan inköp görs.
- Säkerställ att det finns tillräckliga kontrollmoment av leverantörsregistret kopplat till F-skatt, momsregistrering, bluffbolag samt bankkonto/ gironummer i syfte att minska risken för felaktiga utbetalningar, förtroendeskada eller förlorad avdragsrätt.

Innehållsförteckning

Inledning 4

Bakgrund 4

Syfte och revisionsfrågor 4

Revisionskriterier 4

Avgränsning 5

Metod 5

Granskningsresultat 6

Kommunens leverantörsregister 6

Iakttagelser 6

Bedömning av revisionsfråga 1 9

Bedömning av revisionsfråga 2 9

Samlad bedömning 10

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor 10

Rekommendationer 10

Inledning

Bakgrund

Inköpskostnader utgör en väsentlig del av kommunens externa kostnader. Omfattande risker finns förknippade med inköp och hantering av leverantörsfakturor. I den centrala hanteringen finns det risk för att registerhållning och hanteringen av leverantörsregistret mm inte alltid fungerar som avsett. Då ansvaret för inköp, attest och kontering av leverantörsfakturor är decentraliserat finns en ökad risk för att kontroll av inköp och utbetalningar inte i alla delar har en tillfredsställande följsamhet till tecknade avtal. Det kan vara svårt att i alla delar upprätthålla kompetens och enhetlighet i kontrollerna.

Utifrån revisorernas löpande riskanalys för år 2025 har revisorerna beslutat att, som ett led i den årliga granskningen, genomföra en temagranskning av internkontroll i hantering av leverantörsregister/-utbetalningar. Den första delen i granskningen beskrivs i denna projektplan och avser att genomföra en databaserad registeranalys av kommunens leverantörsregister. Den andra delen av temagranskningen avser genomgång och kartläggning av rutiner, processer samt kontroller i hanteringen samt stickprov utifrån genomförd registeranalys från del 1. Föreligger behov kan del 2 av granskningen genomföras under kommande revisionsår.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att granska om kommunstyrelsen har en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av leverantörsregister.
Följande revisionsfrågor används för att svara mot syftet:

1. Är kommunens leverantörsregister aktuellt och fullständigt?

2. Är kommunens leverantörer utifrån uppställda premisser i granskningen att betrakta som seriösa och ekonomiskt stabila?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Granskningen genomförs med utgångspunkt huvudsakligen i nedanstående revisionskriterier:

- 6 kap. 6 § kommunallagen (2017:725)

- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR).

Avgränsning

Granskningen avgränsas till kommunstyrelsen och analys av kommunens leverantörsregister vid tidpunkten för granskningen.

Metod

Granskningen genomförs med hjälp av en databaserad registeranalys där kommunens leverantörsregister analyseras utifrån nedan kontrollpunkter. Resultatet och eventuella avvikelser har stämts av löpande med ekonomichef. Dataanalysen baseras på det leverantörsregister som kommunen tillhandahöll 2025-09-01. Det bör noteras att Kiruna kommun har ett kommunkoncerngemensamt leverantörsregister, där det är svårt att urskilja kommunens leverantörer och bolagens leverantörer. Detta har hanterats genom att vi även följt upp vilka köp från respektive leverantör som kommunen gjort under år 2024 samt 1 januari – 31 augusti 2025.

Nedan kontrollpunkter har kontrollerats:

- Antal upplagda leverantörer i relation till antalet unika organisationsnummer
- Antal dubbletter av organisations- och gironummer
- Antal leverantörer med inaktiva bankgironummer
- Antal leverantörer där momsregistreringsnummer saknas
- Antal leverantör utan F-skatt
- Antal leverantörer som inte är registrerade som arbetsgivare hos Skatteverket
- Antal leverantörer med skulder hos Kronofogden
- Antal korruptionslistade leverantörer*
- Antal registrerade blufföretag i leverantörsregister**
- Antal leverantörer med bankkonto***
- Antal leverantörer vars organisations- och gironummer inte kan matchas
- Antal leverantörer med osäker ekonomisk ställning
- Fullständighet (finns organisationsnummer, adress etc. inlagt i leverantörsregistret eller saknas uppgifter om leverantören).
- Är leverantörer som kommunen inte gjort inköp från på länge spärrade eller inaktiverade?

**Sökning görs mot Världsbankens förteckning över korruptionslistade företag i Sverige.*

***Sökningen görs mot Svensk Handels varningslista.*

**** Vissa leverantörer har inget bankgironummer utan enbart bankkonto. Just bankkonto kan utgöra en särskild risk då det är svårare att kontrollera till följd av banksekretessen. Det är då viktigt att det finns kontrollmoment för att säkerställa att kontonumret tillhör leverantören i fråga.*

Rapporten har sakgranskats av kommunens ekonomichef och kommundirektör.

Rapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med PwC:s interna rutiner och checklistor för kvalitetssäkring

Granskningsresultat

Kommunens leverantörsregister

Iakttagelser

Inom ramen för denna granskning har vi tagit del av Kiruna kommuns leverantörsregister per 2025-09-01. Det bör noteras av Kiruna kommun har ett kommunkoncerngemensamt leverantörsregister, där det är svårt att urskilja kommunens leverantörer och bolagens leverantörer. I registret finns totalt 10 712 leverantörer utifrån leverantörsnummer samt @unika leverantörer, identifierade utifrån organisationsnummer, varav 9 202 är aktiva (dvs. ej spärrade eller avslutade). Totalt är fyra leverantörer spärrade i leverantörsregistret.

Tabell 1. Antal leverantörer i leverantörsregistret, varav aktiva, spärrade och avslutade.

	I leverantörsregister	Varav aktiva	Varav spärrande	Varav avslutade
Antal leverantörer utifrån leverantörsnummer	10 712	10 708	4	0
Antal leverantörer som Kiruna kommun gjort utbetalningar till under 2024	1 596	1 595	1	0
Antal leverantörer som Kiruna kommun gjort utbetalningar till under jan-aug 2025	1 302	1 302	0	0

Utfall från databaserad registeranalys

Inom ramen för den databaserade registersanalysen av kommunens leverantörsregister så har följande kontrollpunkter analyserats:

- Antal upplagda leverantörer i relation till antalet unika organisationsnummer
- Antal dubbletter av organisations- och gironummer
- Antal leverantörer med inaktiva bankgironummer
- Antal leverantörer där momsregistreringsnummer saknas
- Antal leverantör utan F-skatt
- Antal leverantörer som inte är registrerade som arbetsgivare hos Skatteverket
- Antal leverantörer med skulder hos Kronofogden
- Antal korruptionslistade leverantörer

- Antal registrerade blufföretag i leverantörsregister
- Antal leverantörer med bankkonto
- Antal leverantörer vars organisations- och gironummer inte kan matchas
- Antal leverantörer med osäker ekonomisk ställning
- Fullständighet (finns organisationsnummer, adress etc. inlagt i leverantörsregistret eller saknas uppgifter om leverantören).
- Är leverantörer som kommunen inte gjort inköp från på länge spärrade eller inaktiverade?

Resultat:

- Baserat på leverantörsnummer finns det 10 707 aktiva leverantörer registrerade. 589 av dessa saknar ett organisationsnummer i leverantörsregistret, varav 70 stycken av dessa leverantörsnummer har beteckningen ”Vakant” under namn trots att det i flera fall anges en adress.

- 1 506 dubletter av organisationsnummer finns vilket avser leverantörer vars organisationsnummer återfinns två eller flera gånger i leverantörsregistret. Dubbletter kan exempelvis uppstå vid användning av factoringbolag eller liknande arrangemang.

- För 1 256 st upplagda leverantörer kan vi inte matcha organisationsnummer med gironummer. Det kan bero på att det rör factoringbolag.

- För 1 068 aktiva leverantörer ser vi att det finns dubbla gironummer upplagda.

- För 1 032 aktiva leverantörer ser vi att de har inaktiva gironummer. Att ha inaktiva gironummer i leverantörsregistret kan innebära risk för förväxling och felaktiga betalningar, säkerhetsrisker etc.

- 2 094 aktiva leverantörer saknar registrerad F-skatt. Det är viktigt att uppmärksamma att leverantörsregistret inte enbart inkluderar företag, utan även myndigheter, kommuner och föreningar. Vi har dock observerat att det förekommer aktiebolag i registret som saknar F-skatt. Enligt våra beräkningar rör det sig om cirka 980 stycken aktiva leverantörer som är aktiebolag som i dagsläget inte är registrerade för F-skatt. Om ett företag saknar F-skatt är det Kiruna kommun, som utbetalare, som ansvarar för att göra skatteavdrag och i vissa fall erlägga sociala avgifter.

- Bland 2 386 aktiva leverantörer har vi observerat att momsregistreringsnummer saknas. Om en leverantör inte har ett momsregistreringsnummer och därmed inte uppfyller de svenska

momsreglerna kan det påverka köparens (kommunens) avdragsrätt och ha konsekvenser för förtroendet. Det finns situationer där detta kan vara motiverat, exempelvis om leverantören är en ideell förening som inte omfattas av krav på momsregistrering. Samtidigt har vi noterat att många aktiebolag saknar momsregistreringsnummer i kommunens leverantörsregister, vilket kan bero på att uppgiften inte registrerats i ekonomisystemet. Enligt våra beräkningar rör det sig om cirka 1 200 stycken aktiva leverantörer som är aktiebolag och i dagsläget inte är momsregistrerade hos Skatteverket. Avsaknad av momsregistreringsnummer kan försvåra kommunens möjligheter till uppföljning och kontroll.

- Två leverantörer i leverantörsregistret finns registrerade som bluffbolag enligt Svensk Handels varningslista. Inköp från bluffbolag kan medföra risker såsom potentiellt bidrag till ekonomisk brottslighet, skada på kommunens anseende samt utebliven leverans eller bristande kvalitet på avtalade varor och tjänster. Vid uppföljning med kommunens ekonomichef har det framkommit att en av leverantörerna sedan tidigare är spärrad i leverantörsregistret, medan den andra leverantören inte varit det. Den senare har dock spärrats under pågående granskning efter att denna iakttagelse kommunicerats till ekonomichefen, vilket innebär att båda bluffbolagen som identifierats nu är spärrade. Inom ramen för granskningen har vi verifierat att bolagen har spärrats i leverantörsregistret. Kommunen har under år 2023 betalat en faktura från ena bolaget. Faktura från det andra bluffbolaget betalades aldrig, då det upptäcktes att det var en bluffaktura innan betalning skedde. Ekonomichefen lyfter också att de har en teknisk lösning med en extern leverantör som satt upp en integration i ekonomisystemet där en automatisk kontroll i realtid görs av ett antal olika punkter vid upplägg av nya leverantörer (som görs genom att organisationsnumret skrivs in i ekonomisystemet). Om leverantören är markerad som ett bluffbolag går det inte att lägga upp leverantören i ekonomisystemet. Denna rutin har dock ingen påverkan på redan upplagda leverantörer.

- 176 aktiva leverantörer har gått i konkurs (konkurs inledd eller avslutad).

- 24 aktiva leverantörer har skulder hos Kronofogdemyndigheten. Skulder hos Kronofogdemyndigheten är en riskindikator som bör beaktas i inköps- och upphandlingsprocessen. Vidare har sammanlagt 644 leverantörer identifierats ha en osäker ekonomisk ställning (definerat som kreditrating B hos Infotorg/ Bisnode).

- Majoriteten av de registrerade aktiva leverantörerna har korrekt ifylld leverantörsnamn, organisationsnummer och leverantörsnummer i leverantörsregistret.
  Det noteras dock att 589 leverantörer saknar organisationsnummer. Dessutom saknar 1509 leverantörer adressuppgift under ”Adress”, varav 94 även saknar postnummer.

- 836 leverantörer har inget gironummer, utan ett bankkontonummer angivet. Det är naturligt om det exempelvis rör sig om en privatperson eller i vissa fall en förening. Just bankkonto kan utgöra en särskild risk då det är svårare att kontrollera till följd av banksekretessen. Enligt våra beräkningar har 87 leverantörer som är aktiebolag ett bankkonto registrerat.

- Totalt 2 937 leverantörer har aldrig varit registerade som arbetsgivare hos Skatteverket, alternativt har tidigare varit registrerade men är numera avregistrerade som arbetsgivare hos Skatteverket. Drygt 1 780 stycken av dessa leverantörer har ett organisationsnummer som börjar på 5* vilket indikerar att det är aktiebolag.

- Vi har inte idenfierat några korruptionslistade leverantörer.

- Vi noterar att en majoritet av de upplagda leverantörer i leverantörsregistret är aktiva i den meningen att de inte är spärrade, passiv-satta eller avslutade. Det indikerar att kommunen inte passiv-sätter eller avslutar upplagda leverantörer som kommunen inte gjort inköp från på länge.

Bedömning av revisionsfråga 1

Är kommunens leverantörsregister aktuellt och fullständigt?

Nej.

Vi noterar att inte alla upplagda aktiva leverantörer har ett leverantörsnamn eller organisationsnummer registrerat i leverantörsregistret. Vi ser att det finns brister i leverantörsregistret på så sätt att det finns upplagda dubbletter, inaktiva gironummer, leverantörer som saknar F-skatt och/ eller momsregistreringsnummer. Vi ser också att det funnits bluffbolag som inte varit spärrade samt att det finns leverantörer som är försatta i konkurs som inte är spärrade. Dessa typer av leverantörer borde spärras i leverantörsregistret och det bör finnas rutiner för att uppmärksamma beställare i kommunen på att leverantörer har ansökt om konkurs eller gått i konkurs för att unvika att inköp görs från dessa. Det finns också flera leverantörer som är aktiebolag som har bankkonto angivet som utbetalningsmetod, vilket innebär en risk till följd av banksekretessen och försvårade kontrollmöjligheter. I dessa fall är det viktigt att ha särskilda rutiner för att verifiera att utbetalning görs till rätt kontomottagare. Slutligen ser vi att det finns ett stort antal aktiebolag i leverantörsregistret som inte längre är registrerade som arbetsgivare hos Skatteverket.

Sammantaget visar detta på att det finns allvarliga brister i registerhållningen av kommunens leverantörsregister.

Bedömning av revisionsfråga 2

Är kommunens leverantörer utifrån uppställda premisser i granskningen att betrakta som seriösa och ekonomiskt stabila?

Nej.

Vi ser att leverantörsregistret innehåller aktiva leverantörer som har försatts i konkurs, som har skulder hos Kronofogden och/ eller som har en osäker ekonomisk ställning. Vi ser också att det funnits bluffbolag som inte varit spärrade i leverantörsregistret. Sammantaget medför det att vi bedömer att kommunen i sitt leverantörsregister har aktiva leverantörer som utifrån uppställda premisser i granskningen inte är att betrakta som seriösa och/ eller ekonomiskt stabila. Det har även uppmärksammats att leverantörsregistret innehåller flera aktiva leverantörer som saknar organisationsnummer, vilket innebär en svårighet i att genomföra kontroller.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kiruna kommun har PwC fått i uppdrag att granska den interna kontrollen avseende hanteringen av kommunens leverantörsregister.
Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen har en tillräcklig intern kontroll avseende hanteringen av kommunens leverantörsregister.

Den sammanfattande bedömningen efter genomförd granskning är att kommunstyrelsen inte har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende hanteringen av leverantörsregistret. Vi har i granskningen noterat att det finns brister i registerhållningen av leverantörsregistret som kan innebära såväl ekonomiska som förtroendeskadliga risker för kommunen. Bland annat har vi noterat att det finns leverantörer med en aktiv status i leverantörsregistret som är försatta i konkurs. Vi ser att det finns leverantörer med en aktiv status som har inaktiva gironummer, att det finns upplagda dubbletter av samma leverantör samt att vissa leverantörer i aktiebolagsform saknar F-skatt och/ eller momsregistering.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning
1. Är kommunens leverantörsregister aktuellt och fullständigt?	**Nej**
2. Är kommunens leverantörer utifrån uppställda premisser i granskningen att betrakta som seriösa och ekonomiskt stabila?	**Nej**

Rekommendationer

Utifrån bedömningen av revisionsfrågorna lämnar vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Säkerställ en fungerande rutin för registerhållning så att leverantörsregistret är aktuellt och fullständigt.
- Säkerställ att det finns tydliga rutiner för att spärra och avsluta oseriösa eller ekonomiskt instabila leverantörer och att inköps- och upphandlingsorganisationen känner till detta innan inköp görs.
- Säkerställ att det finns tillräckliga kontrollmoment av leverantörsregistret kopplat till F-skatt, momsregistrering, bluffbolag samt bankkonto/ gironummer i syfte att minska risken för felaktiga utbetalningar, förtroendeskada eller förlorad avdragsrätt.

2025-12-12

Marie Lindblad	Fredrik Birkeland
Uppdragsledare	*Projektledare*

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Kiruna kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2025-03-03. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.